

EĞİTİM DİZİSİ: 2

SINIF VE SÖMÜRÜ NEDİR?

Y. ÇÖZÜM YAYINLARI

YENİ ÇÖZÜM YAYINLARI

EĞİTİM DİZİSİ-2

**Sınıf ve
Sömürü Nedir?**

Ocak 1990

Eğitim Dizisi-2
SINIF VE SÖMÜRÜ NEDİR?

Yeni Çözüm Yayınları

Binbirdirek Mah. Terzihane Sok. Kaleağası İşhanı No: 11 Kat:1

Tel: 516 24 14 Sultanahmet/İST.

Baskı: Damla Ofset

SINIFLARIN ORTAYA ÇIKIŞ

Akşam günün yorgunluğuyla izlediğimiz TV'de, sabah gözücuyla baktığımız gazetelerde hep iki zıtlığı bir arada izler ve okuruz. Bir yanda dünyanın tüm nimetlerinden yoksun, bir lokma ekmeğe muhtaç, karınları şiş, sıksa çocuklarıyla aç Afrikalı; diğer yanda binlerce ton meyveyi fiyatlar ucuzlamasın diye imha edenler... Bir yanda sabahın alacakaranlığından gecenin karanlığına dek nafakasını çıkarmak için çalışanlar; öte yanda bir damla alınteri dökmediği halde parayı nereye harcayacağını bilemeyenler, bir emekçinin 20-30 yıl çalışıp emekli ikramiyesi olarak aldığı parayı bir gecede tüketenler, düğünlerde altın saçanlar... Bir yanda emekçilerin ve tüm ezilen halkların kurtuluşu için mücadele edenler, işkencelere direnenler, polis copuna karşı duranlar, grevler, öğrenci direnişleri, açlık grevleri, gecekondusunu yıktırmamak için kendini dozerin önüne atan, ağlayan sızlayan kadınlar, topraksız köylüler, neler olup bittiğini anlamaya çalışan çocuklar; öte yanda lüks villalarında, yalılarında, yatlarında eğlencelerle gününü gün edenler... Emperyalist işgalcilere

karşı yurtlarının bağımsızlığı için çocuk yaşlı demeden savaşıyor halklar bir yanda; onların mücadelesini ezmeye, yok etmeye çalışan emperyalistler ve işbirlikçileri diğer yanda yer almaktadı.

Çalışanlar, alın teri dökenler, emek harcayanlar ile emekçilerin yarattıkları üzerinde saltanat süren asalaklar vardır... Yoksulluk, eziyet, açlık, sefalet, sömürü ve lüks yaşam. Birbirine zıt ne varsa bir arada yaşıyor, görüyoruz. Sosyalist ülkeler dışında, dünyanın tümünde yaşanan gerçekler bunlardır.

Gözlerimizi ülkemize çevirelim. Neredeyse her gün zam var. Enflasyon almış başını gidiyor. Paranın değeri öylesine düşüyor ki, cebimizdeki para gün be gün eriyor. Oysa işçinin ücreti, köylünün ürününe ödenen taban fiyatı, memurun maaşı hep yerinde sayıyor. Yerinde sayması bir tarafa, hep azalıyor. Asgar ücret ise komik düzeyde. Ev kirasını işin içine işin içine katmayın, yol parasına, yemeye içmeye bile yetmez. Çevremizde gün geçtikçe, yarı aç yaşayan insanların sayısı çoğalıyor.

İş dönüşü alışveriş yapacaksınız. Pazarda doldurduğunuz bir fileye, kazandığının neredeyse yarısını ödöyorsunuz. İşçi, memur etin tadını zaten unuttu. Kiralar başını almış gidiyor. Aylık kazancınız çocuklarınızın boğazına bile yetmiyor. Ailece bir eğlenceye, sinemaya gitmek lüks oldu. Kış mevsimi yaklaştığında odun-kömür telaşdır başlıyor. Yıllardır aynı elbiseleri giyiyorsunuz. Eşinize, çocuklarınıza üst baş almak ayrı bir sorun. Kısacası, emekçiler günden güne yoksullaşmanın, sefaletin ve bunun doğal sonucu olarak sağlıksızlığın, hastalığın kucağına itiliyor. Hep bir önceki günü arıyoruz. "Gelen gideni aratır" örneği, geçmiş günleri özlüyoruz.

Ama bu memlekette bir giydiğini bir daha giymeyenler, yatlarla, özel uçaklarla seyahat edenler, öğle yemeğini İstanbul'da, akşam yemeğini Paris'te yiyenler, zayıflamak için Amerika'ya gidenler de var. Karaborsacılıkla, vurgunla, halktan toplanan vergilerin devlet eliyle dağıtılmasıyla, her türlü ahlaksızlık ve üçkağıtçılık yoluyla servetlerine servet katanlar,

köşeyi dönenler var. Bu vurguncular çetesi, emekçilerin sırtından dünyanın tüm nimetlerini tadıyor, asalakça lüks hayat sürüyorlar. Parayı nereye harcayacağını bilemeyip evlerinin anahtarını altından yaptırarak kadar savurgan ve toplumsal sorumluluktan uzak bu insanlar emekçilere yabancı değil. Bunlar bir avuç **'mutlu azınlık'**tır. 50 milyon kişinin yaşadığı Türkiye'de 25 aile, evet yanlış okumadınız, Koç'un, Sabancı'nın dahil olduğu yalnızca 25 aile (veya bu ailelerin etiketini taşıyan holdingler, büyük sermaye kuruluşları diyelim) bu ülkenin servetinin yarıdan fazlasına el koyuyor. İşte mutlu azınlık bunlar ve bunların düzeninden en fazla nasiplenen işbirlikçiler, çanak yalayıcılarıdır.

Sokaktaki vatandaş kendisiyle ülkenin her şeyine el koymuş asalak ve yiyiciler arasındaki uçurumun farkına nasıl varıyor?

Çoğumuz bu yiyici takımın yalnızca gününü gün ettiğini düşünür ve olayın hep bu magazin yanını görürüz. Ya da gazeteler hep o yanını öne çıkarır. Oysa işin ucu biz emekçilere dayanır. Dünyanın neresine giderseniz gidin, bir yerde sefalet, bir yerde sefahat varsa orada sömürü vardır, işkence vardır, her çeşit baskı, zulüm vardır, haksızlık ve eşitsizlik vardır. Emekçi kendisiyle patronlar arasındaki uçurumu düşünmeye başladığı anda devletin sopası kafasının üzerindedir. Haksızlığa, sömürüye, düzene karşı çıkanlar, devrimciler, ilericiler, yurtseverler katledilir, işkencelerden geçirilir, zindanlara doldurulur, darağaçları kurular. Sınıf ve sömürünün olduğu tüm ülkelerde bu hep böyledir. Bizim ülkemizde de, TÜSiAD'da, ticaret ve sanayi odalarında patronlarla generaller, bakanlar kol kola, yanak yanağa pozlar verir, içtikleri ayrı gitmez. Bu samimiyetin emekçilere, halka çıkan faturası şudur: İşçilerin grev silahı ellerinden alınır, sendikal hakları kısıtlanır, memur ağzını açma hakkına bile sahip değildir, gençliğin örgütlenmesi engellenmek istenir vb... Bütün bunlar egemen mutlu azınlıkla halk arasındaki uçurumun, gelir farkının ve üretim araçlarının onların elinde olmasının sonuçlarıdır Polisin copu askerin dipçığı inip kalkarken bize her seferinde bu farkı anlatır.

Ve şu da bir gerçek; tüm bunlar olup biterken birçoğumuz

olanların nedenine ve niçinine pek kafa yormayız. Günlük sorunla, geçim derdi, yaşamaya çalışmak bizleri tüm bu sorunlara karşı duyarsız kılar. Dünya dönmeye devam eder, bizler de yaşamaya...

Peki tüm bunlar neden? Haksızlıkların, asalaklığın, yoksulluğun, açlığın kaynağı nerededir? İnsanların büyük kısmı açlığını biraz olsun bastırmak peşindeyken, nasıl oluyor da çok küçük bir kısmı çalışmadan krallar gibi yaşıyor, yaşayabiliyor?

İşte bu broşürümüzde, bütün bu çarpıklığın kaynağı olan SÖMÜRÜ ve SINIF denen olguların ne olduğunu incelerken, bununla birlikte, insanlar arasında ortaya çıkan eşitsizliğin ve yoksulluğun kaynağını, geçmişten bu yana yaşanan devrimci süreci kabaca anlatmaya çalışacağız.

Kuşkusuz, pek çok broşür ve kitabı elimize ilk aldığımızda çoğu kez konusu bizlere zor gelebilir, önceleri anlamakta zorluk çekebilir, kavrayamayabiliriz. Bu broşürümüzü ilk okuduğumuzda da bize yabancı olan, belki de ilk karşılaştığımız konuları, kavramları anlamakta zorluk çekebiliriz. Ama öğrenmek istiyorsak ikinci, üçüncü okuyuştan sonra, kendi hayatımızdaki ilişkilere bakarak, verilen örnekleri kendi yaşamımızdan çoğaltarak bir yandan öğrenme, diğer yandan da öğretme görevimizi yerine getirmeye çalışacağız ve o zaman göreceğiz ki, anlatılanlar bizden ayrı, bize uzak şeyler değil. Tam aksine, doğrudan yaşama ilişkin şeyler, bazan kafamızda uyanan ama çözemediğimiz, bilemediğimiz sorunların bir kısmının cevabı, açıklaması.

Hayat bize üç şeyi öğretti: ÖĞRENMEK, ÖĞRETMEK ve DÜNYAYI DEĞİŞTİRMEK İÇİN ÇABALAMAK. Bu yüzden hayatın öğrencisi, öğretmeni ve değiştiricisiyiz...

İnsanın hayvandan ayrılan başlıca özelliği düşünmesi ve düşündüğü şeyi muhakeme ederek hayata geçirmesidir.

İnsanların düşüncesini belirleyen şey onların **yaşantılarıdır**. Biz buna maddi yaşam veya toplumsal pratik adını veriyoruz. İnsan yaşamı üretimde oynadığı rolden ve ortaya çıkan

üründen aldığı paydan kopuk ele alınamaz. İnsanlar kendilerinin yaşamı için gerekli olan malların üretimi sırasında çeşitli toplumsal ilişkilere girerler, üretim içerisinde belirli bir yere sahip olurlar ve bundan dolayı insanlar üretim içindeki yerlerine ve üretilen ürünlerden aldıkları paylara göre çeşitli sınıflara ayrılırlar. Ve her sınıf üretim içindeki yerine ve aldığı paya göre şekillenen ortak bir ideolojiye yani düşünme ve davranış biçimine sahiptir. Diğer bir deyişle, üretim içindeki yeri onun bilincini belirler. Örneğin bir fabrikatör, patron daha fazla kar etmek için düşünür, yöntemler arar. Bir işçi ise gelir düzeyini yükseltmek, biraz daha iyi yaşayabilmek için, bunu gerçekleştirebilmek için uğraşır ve bunu düşünür. Giderek bunu kalıcılaştırmaya ve iktidar mücadelesine dönüştürmeye çalışır.

İnsanların farklı sınıflara bölünmesinden dolayı, bu sınıflar arasında mücadele hep var olmuştur ve sınıflar yok olana dek sürecektir.

Tüm bunlar toplumların sınıflara bölünmüş olmasından ileri gelir.

Peki SINIF nedir?

İnsanlar yaşamak ve soylarını sürdürebilmek için sürekli çalışmak ve gerekli ürünleri üretmek zorundadırlar. Kimi ayak-kabı yapımında, kimi tarlada, kimi fabrikada çalışır. Doğada bulunan hammaddeleri ve toprağı işler, ondan gereksinimi olan her şeyi üretir, yaratır. Mağaralarda yaşayan ilk insanların da, bugünkü insanların da yaptığı budur. Ama bugünkü insan daha gelişmiş ve daha bilinçlidir. Üretim araçları moderndir. Yaşamak için çalışmak ve üretmek insanlar topluca yaşamaya başladıklarından beri toplumların özelliğı olmuştur.

İnsanlar ilk üretici çalışmaya başladıklarında yani toplum olduklarında nasıl üretirlerdi?

İnsanların toplu olarak yaşamaya başladıkları dönemde özel mülkiyet yoktu. İnsanlar, hep beraber sahip oldukları topraklarda üretim yaparlardı. Elde edilen ürünün sahibi çalışan herkeşti. Çalışmayan yoktu. Gün geldi, üretim alet ve

teknikleri gelişti. İnsanların bilgi ve yetenekleri gelişti, toplumun gereksiniminden fazla ürün elde edilebilir oldu. İşte o zaman, bu fazlaya el koyma yarışı başladı. O gün bu gündür, üretimde harcanmış emekleri olmadığı halde bu fazlaya el koyanlarla alın teri döküp toplumun servetini yaratan ama yarattığına sahip olamayanlar iki sınıf oldular: Egemenler ile ezilenler... Yaratılan servete el koyanlarla bundan yoksun bırakılanlar...

Üretim aracı adını verdiğimiz aletler, makineler, toprağın kendisi kimin elindeyse toplumsal servete el koyanlar da onlar oldu. Binlerce yıldır değişen, çeşitli biçimlere bürünen sınıflı toplumun özü budur. Yani küçük bir grup insanın ezilen çoğunluktan daha zengin olmasının, çoğunluğa hükmetmesinin nedeni üretim araçları dediğimiz aletlerin, makinelerin, toprağın sahibi olmalarıdır. İşte bu yüzden toplumun büyük çoğunluğu sabahdan akşama dek çalıştığı halde yoksul, bir avuç azınlık ise çalışmadığı halde, sırf üretim araçlarının sahibi olduğu için zengindir. Onların dini imanı paradır. Para içinde yüzerler. Binlerce dönümlük topraklarında, yüzlerce işçinin çalıştığı fabrikalarda emekçilerin alın teri bunların zevki, sefası için akar.

İnsanlık tarihi toplum halinde yaşayan insanların tarihsel olarak çeşitli toplumsal dönüşümlere uğradığını ve bu dönüşümler sonucu farklı toplumsal yapıların olduğunu göstermiştir.

İnsanlık köleci toplum, feodal toplum aşamalarından geçerek kapitalizme ulaşmıştır. İnsanlığın görüp geçirdiği bu toplumların, ister köleci, ister feodal, isterse de kapitalist olsun, hepsi sınıflı toplumlardır.

Köleci toplumda emekçi köleydi, feodal toplumda ise emekçi serf yani toprak kölesiydi. Emekçinin adı, sosyal durumu, toplum içindeki yeri değişti ama özü değişmedi. Köle, yaşama hakkı dahil (sahibi istediği an öldürebilirdi) hiçbir hakka sahip olmayan, çift sürülen öküz kadar değer verilen emekçiydi. S erf yani toprak kölesi köleden sosyal olarak daha iyi durumdaydı. Öküz yerine konmuyordu ama henüz insan yerine de konmuyordu. Toprakla birlikte alınıp satılırdı.

Peki, egemenlerin durumu nasıldı?

Köleciler toplumun patronu köle sahibi, diğer adıyla efendilerdi. Feodal toplumda ise patron feodal beyler, bizim dilimizle ağalar oldu. Sınıflı toplumlarda patronların biçimi değişti, özü değişmedi. Efendi kölelerin sahibiydi, feodal ağa serflerin koruyucusu kılığındaydı. Yani sahiplik görünüşte de olsa biraz yumuşatılmıştı.

Gelelim günümüze, kapitalizme.

Özgürlük kavramı da kapitalizmle birlikte ortaya çıktı. Amaç kapitalizmin kuruluşundaki engelleri azaltmak, feodalleri güçsüz bırakıp serflerin onlardan "özgürleşmesini" sağlamaktı. Böylelikle kapitalistler için emeğinden başka satacak şeyleri bulunmayan "özgür" proleter yığınlar ortaya çıkacaktı. Kısacası, kapitalizmin emeğini satan insanlara gereksinimi vardı. Köle sahibi ve feodal bey emekçiye bir karşılık vermeden onun yarattığına el koyarken kapitalistler tekrar çalışmasını sağlayacak kadar ücret ödüyorlar. Çünkü onun özelliği buydu. Makinayla üretim yapabilecek ücretli emekçilere gereksinim duyuyordu. Ve emekçi bu kez ücretli köle haline geldi. Patronlar ise düzenin efendileri oldular. Proletarya ve diğer emekçiler ezilen sınıfları oluştururken çalışmayan ama çalışanların yarattıklarına el koyan burjuvazi ve diğer sermayedarlar ezen sınıflar oldular.

Sınıflı toplumlar çağı böyle gelişti. Bir yanda emekleriyle yaşayanlar, diğer yanda çalışmayıp emekçilerin yarattıklarına el koyanlar... Yaşadığımız toplumda emekçi hayatı boyunca çalışıp durur, didinir ama geliri hep aynıdır, hatta azalır. Sürekli daha aza kanaat getirmeyi, daha azla geçinebilmeyi öğrenir, öğrenmek zorunda bırakılır. Kapitalizmin emekçi için anlamı budur.

Bu anlattıklarımızdan sonra yukarıdaki sorumuzu tekrar soralım.

Sınıf nedir?

"Tarihsel olarak belirlenmiş bir üretim düzeni içindeki konumlarına ve üretim araçlarıyla olan ilişkilerine, toplum

içindeki iş örgütlenmesinde oynadıkları rollere ve dolayısıyla toplumsal gelirden pay alma biçimlerine ve elde ettikleri payın büyüklüğüne göre birbirinden ayrılan geniş insan gruplarına *sınıf* denir."

Yani tarihsel bir dönemde üretim yapılırken, üretim içindeki yerleri, çalışan, emeğini harcayan mı yoksa çalışmadan kazanan mı; üretim aletleriyle ilişkisinde üretim aletlerinin sahibi mi, emekçiyi çalıştıran mı yoksa hiçbir üretim aracına sahip olmayıp yalnızca bir emekçi olarak çalışan mı? İşte üretim sürecinde ortaya çıkan farklılaşmayı, gruplaşmayı belirleyen etmenler bu ve buna benzer etmenlerdir. Bu etmenlerin oluşturduğu grupların birlikteliğine sınıf denir.

SINIFLARIN ŞEKİLLENİŞİ

Sınıf tanımını açarsak sınıfların şekillenişini daha iyi anlarız. Egemen sınıfların her zaman sınıf kavramına neden karşı çıktığını da öğrenmiş oluruz. Yani onların ileri sürdükleri gibi, sınıfları devrimciler kafalarında üretmiyorlar. Bunlar bizzat yaşamın gerçekliği içinde vardır. O nedenle sınıflar Marks ve Engels'in kafalarından yarattıkları olgular değildir. Kaldı ki bugün devrimciler gözle görüleni açıklamaktan, var olanı ortaya koymaktan ve tarihsel olarak süren mücadeleye yön vermekten başka bir şey yapmıyorlar. Tanımımıza dönersek, sınıf kavramını üç bölüme ayırarak ele alabiliriz.

1) Tarihsel olarak belirlenmiş üretim düzeni içinde ve üretim araçları ile olan ilişkileri bakımından:

Başta da anlatıldığı gibi, üretim düzenleri tarihsel olarak oluşmuştur. İnsanlığın ilk aşaması sınıfsız toplumdur. Sonra köleci, sonra feodal, şimdi de kapitalist toplum. İşte toplumda yaşayan insanların yerini belirlemek için yani o toplumda yaşayan insanın hangi sınıftan olduğunu belirlemek için, bu üretim düzeninde o insan ne yapıyor, üretim araçları ile ilişkisi nedir sorularını sormalıyız.

Örneğin köleci toplumu alalım. Köleci toplumda üretim düzeni köle sahiplerinin zorla köle haline getirdikleri insanların

çalıştırılması ve bunların ürettiklerine el konulması şeklindedir. Burada insan eğer bir diğer insanın malı ise, onun tarafından alınıp satılıyorsa, hatta gerektiğinde öldürülüyorsa, kısacası bir eşyadan farksızsa o insan köle sınıfındandır. Onu malı olarak çalıştıran, alıp satabilen ise köle sahibidir.

Aynı örneği feodal toplum için verelim. Feodal toplum düzeninde temel üretim aracı topraktır. Toplum toprağa sahip olanlarla bu topraklarda boğaz tokluğuna çalışan, toprakla birlikte alınıp satılanlar şeklinde düzenlenmiştir. Bir insan eğer topraksızsa, yaşamak için gece gündüz başkasının toprağında çalışıyor ve karşılığında da kendisi için ektiği çok küçük bir toprak parçası veriliyorsa bu insan serf yani köylüdür. Toprağın sahibi ise feodal beydir.

Durumu kapitalist toplum yani bugün yaşadığımız toplum için özetlersek tablo şöyledir: Yaşadığımız toplum sanayi toplumdur. Yani hammaddeler fabrikalarda işlenerek insanların gereksinimleri karşılanıyor. Üretim düzeninde makinalar var, hammaddeler var, bu makinalarda çalışıp hammaddeleri insanların gereksinmelerine göre işleyen işçiler var. Bir de hiç çalışmayan ama makinaların, hammaddelerin sahibi, bunların sahibi olduğu için işçilerin işlediği ürünlerin de sahibi olan insanlar var. Kapitalist toplumda bir insan yaşamak için gereksinimi olan besin maddeleri, giysi, barınacak ev vs. için başkasının sahibi olduğu fabrikalarda, makinalarda çalışıyor, hammaddeleri işleyip insanların kullandığı hazır malları üretiyorsa ve ona karşılık da işyeri sahibinden aç kalmayacak ve ertesi gün tekrar çalışmasını sağlayacak kadar ÜCRET dediğimiz bir miktar para alıyorsa o insan işçidir. İşçi sınıfının bir üyesidir. Kapitalist toplumda bu üretilen mallara el koyarak, bunlardan elde ettiği karlarla yeni yeni fabrikalar açarak servetine servet katan insana ise burjuva diyoruz, kapitalist diyoruz. O insan, kapitalist sınıfı oluşturan burjuvalardan birisidir.

Tanımımızdaki ikinci durumu ele alalım.

2) İş örgütlenmesinde oynadıkları rol, üretimden elde

ettikleri pay bakımından:

Yukarıdaki işlemi tekrarlırsak; köleci ve feodal toplumda kölenin her şeyi üretmesine karşılık hiçbir mülkiyeti yoktur. Ancak boğaz tokluğuna çalışmaktadır. Demek ki, kölenin üretimden aldığı pay boğaz tokluğudur. Köle sahibinin ise üretilenin hepsini aldığı görülüyor. O halde bunlar ayrı ayrı sınıflardır. Feodal toplumda, toprak ağasının toprağını işleyen köylü bunun karşılığında ne alıyor? Diyelim ki 100 dönümlük toprak işliyor. Bunun 10 dönümünü kendisi için, 90 dönümünü ise toprak ağası için işliyor. Burada köylü üretimdeki değer in tümünü yarattığı halde ancak onda birini alabiliyor, kalanı ise feodal beyin, ağanın dir.

Kapitalist toplum için soruna bakalım. Diyelim ki bir buzdolabı fabrikasında günde 100 buzdolabı üretiliyor ve 200 işçi çalışıyor. Buzdolabının tanesini 800 bin lira sayalım. 100 buzdolabı 80 milyon lira eder. İşçilerin günlük ücretlerini 20 bin lira sayarsak, işçilerin günlük toplam aldıkları para 4 milyon lira eder.

Bu hesapla üretilen değer 80 milyon liradır. İki yüz işçi toplam 4 milyon lira alıyor. Buzdolabı imalinde gerekli diğer tüm giderlerin toplamı ise -mümkün olduğunca geniş tutarak- 68.800.000 TL diyelim. İşçilere verilen ücreti de buna eklersek tüm giderlerin toplamı 72.800.000 TL eder. Geriye kalan (80 milyon-72.800.000 = 7.200.000 TL) ise, işte bu makinaların sahibinin aldığı bir günlük paydır yani kardır. Hem de hiç çalışmadan.

İşte kapitalist toplumda üretimden en az payı alana işçi denilirken, tamamına yakın payı alana da işveren yani kapitalist denir.

3) Toplumsal gelirden elde ettikleri payın büyüklüğüne göre:

Toplumsal gelirden kimin ne kadar pay aldığına bakarak insanların hangi sınıfa mensup olduklarını tespit etmek olanaklıdır. Mesela ülkemizde toplumun en zengin 25 ailesi toplumsal gelirin yarısından fazlasını alırken, nüfusun %20'sini

oluşturan en yoksul kesimi toplumsal gelirin %8'ini alıyor. Bir tarafta toplumsal gelirin yarıdan fazlasını alan 25 aile diğer tarafta toplumsal gelirin ancak %8'ini alabilen milyonlarca insan... Bu tablo kimin hangi sınıfı oluşturduğunu çok açık gösteriyor.

Bu üç durum birbirini tamamlayan bütünlüklü bir yapı çıkarır ortaya. Buna göre kapitalist toplumda bütün zenginlikleri üreten, makinaları, fabrikaları yapıp işleten ve mal üreten ama hiçbir üretim aracına sahip olmadığı için emek gücünü burjuvaziye satarak karşılığında aldığı ücretle bu üretimden en az payı alan, toplumun en yoksul kesimini oluşturan insan topluluğuna işçi sınıfı denirken çalışmadığı, hiçbir değer üretmediği halde, sırf üretim araçları dediğimiz makinaların, toprak ve hammaddelerin sahibi olduğu için işçinin ürettiği ürünün büyük bölümüne el koyan ve toplumun en zengin kesimini oluşturan insan topluluğuna da kapitalist sınıf yani burjuvazi denir. Köleci ve feodal toplumda da benzer bir kademelendirme sözkonusudur.

Burada durup şuna yanıt verelim: Kapitalist sınıfın temsilcileri bu haksızlığı gizlemek için hep propaganda yaparlar. Kapitalistleri örnek göstererek "zamanla çalışıp makina sahibi oldu" ya da "sen de çalış, sen de kazan" vs. derler. Bu bizim gerçeği görmemizi engellemek içindir. Kapitalist hiçbir şeyi kendi emeği ile üreterek kazanmamıştır. Onun elindeki makinalar, sermaye ve hammaddeler emekçilerin ürettiklerini biriktirmesiyle oldu. Yani onların esas sahibi emekçilerdir. Sermaye denilen şey emekçilerin ürettiklerinin biriktirilmesiyle oluştu. Şöyle ki; diyelim ki küçük bir atölyede 3-4 kişi çalışıyor. Atolye sahibi onların ürettiklerine, karşılığında çok az bir ücret ödeyerek sahip oluyor ve bunları satarak bir birikim sağlıyor. Bu işlemin üst üste yinelenmesi durumunda elindeki sermaye katlanarak büyüyecektir. Bununla daha büyük bir atölye sahibi olabilir ve daha çok işçi çalıştırabilir. Bu, daha çok değere el koyması demektir. Sonuçta elindeki birikimle belki de bir fabrika kuracaktır. Demek ki şimdiki fabrika sahipleri de ellerindeki zenginlikleri böyle elde ettiler.

Kısaca, sınıflı toplumda bir tarafta çalışan ama yoksulluk içinde yaşayanlar, diğer tarafta çalışanların ürettiğine el koyarak zenginleşenler var. İki ayrı topluluk... Hayatları, yaşama şekilleri, düşünceleri, özlemleri, duyguları farklı iki topluluk yani iki ayrı sınıftır bunlar. Bütün sınıflı toplumlarda iki ana sınıf vardır. Kapitalist toplumda proletarya (işçi sınıfı) ve burjuvazi ana sınıflardır.

Dikkat edelim, iki ana sınıf dedik: Burjuvazi, proletarya. Başka sınıflar yok mu? Köylüler var, küçük üreticiler var, kendi yağı ile kavru lan milyonlarca insan var. Fakat bunlar giderek iki ana sınıftan birine dahil olurlar. Ya eldeki avuçtakini kaybeder işçi olurlar -ki çoğunlukla böyle olur- ya da burjuvaziye dahil olurlar. Fakat ilk biçimiyle kendi başlarına bir sınıf özelliği göstermezler.

Ülkemizden bir örnekle sınıf farklılaşmasını daha netleştirelim.

Bir sendika toplantısında, konuşmacı sözlerinin arasında şöyle bir soru yöneltmişti:

"Bir işçi ile Halit Narin arasındaki fark nedir?"

Dinleyici işçilerden biri cevabı hemen yapıştırmış:

"3700 yıl"

"3700 yıl da ne demek?" diyerek konuşmacı merakla sormuş:

İşçi devam etmiş sözlerine:

"Halit Narin'in bir yılda kazandığını bir işçi tam 3700 yılda kazanabilir. İşte farkımız budur."

Terazinin bir kefesine bir yılı, diğerine 3700 yılı koyun ve düşünün. Bir işçinin 3700 yılda kazanabileceğini bir patronun bir yılda kazanmasının anlamı nedir? Nereden geliyor bu fark?

İşte bu fark sınıf farkıdır. Kapkaçla, alın terine el koymakla sağladıkları servetle üretilen her şeyin yiyicisi olmuşlardır kapitalistler. 3700 yıllık fark toprağı ekip biçenin, makinayı çalıştıranın emeğine el koymaktan doğmuştur.

Egemen sömürücü sınıfların işçi ve diğer emekçilerin emeklerine el koyma işlemine ise sömürü denir. Sömürü bir insanın ya da bir grup insanın hiç üretime katılmadan yani çalışmadan, alın teri akıtmadan başka insanların emek harcayarak, kafa patlatarak, vücut ve zihin enerjisi harcayarak yarattığı değere, ürüne el koymasına denir. Başka bir deyişle emekçilerin yarattığı tüm değerlere egemen sınıfların sahip çıkması, el koymasdır.

Konuyu açmak açısından yeniden eski örneğimize, dönelim.

Bir buzdolabı fabrikasında çalışıyorsunuz. Günde üretilen buzdolabı sayısı çalışan işçi başına üçü-beşi bulur. Mağazadan aynı buzdolabını alabilmeniz için, sizin en az beş-altı aylık ücretinizi buzdolabına yatırmanız ve başka hiçbir harcama yapmamanız gerekir. Ama beş-altı aylığınızla bir buzdolabına sahip olamazken, elinizden -diğer işçi kardeşelerinizle birlikte ürettiğiniz- yüzlerce buzdolabı geçer. Demek ki, sizin yarattığınız bu değere birileri el koyuyor. Bunlar patronlardan başkası değildir. Çünkü onlar fabrikanın, makinaların sahibi ve emeğimizi gasp edenlerdir. Siz ise yarattığınız ürüne ancak taksite bağlanarak, borçlanarak ve diğer gereksinimlerinizden kısarak sahip olabilirsiniz. Bu tersliğin temelinde sınıflar vardır, sömürü vardır. Sınıfların olduğu her yerde sömürü; sömürünün olduğu her yerde de sınıflar vardır. Biri olmadan diğeri olmaz. Çünkü birinin varlığı diğेरinin varlığına bağlıdır. Ne zaman sınıflar ortaya çıktı; o zaman sömürü de başladı.

Dünyada iğneden uçağa, ekmekten elbiseye her şeyin yaratıcısı emekçiler olmadan yaşam devam edemez. Şöyle bir soru soralım:

Sanayi işçileri, hizmet sektöründe çalışanlar, teknik adamlar, memurlar, hastane ve belediye personeli, PTT çalışanları, tarım işçileri, köylüler, şoförler, liman işçileri, inşaat işçileri, kısacası tüm çalışanlar -emekleriyle toplumu ayakta tutanlar- bir gün çalışmasalar ne olurdu?

Söyleyelim. Dünyada hayat durur. Fabrikaların bacaları

tütmez, tarlalardan ürün alınamaz, ulaşım sağlanamaz, kısacası hayat felç olur.

Bu durum bir ay sürerse ne olur?

Dünya açlık ve sefaletten kırılır. Salgın hastalıklar, açlık sarar her yanı. İnsanlar kitleler halinde ölür. Yaşam durur.

İşçinin en önemli silahının GREV olması bundandır işte...

Yani çağların değişmesi, çarkların dönmesi, başakların toplanması, insan soyunun devamı yalnızca ve yalnızca biz emekçilerin sayesinde olmaktadır.

Soruyu tersinden soralım.

Patronlar, fabrika sahipleri, toprak ağaları, tefeciler yani çalışmayanlar, üretmeyenler bir gün işlerinin başına gitmezlerse ne olur?

Hiçbir şey olmaz. Dünya her günkü işleyişine devam eder, yaşam sürüp gider. Yıllarca böyle devam etse bile yine hiçbir şey olmaz. Üstelik sömürünün, baskının, katliamın, açlığın, insanca olmayan yaşam koşullarının kaynağı onlar olduğu için, onların olmadığı bir dünya daha iyi ve daha güzel olacaktır. Gerçek kardeşlik, gerçek özgürlük ve insanca yaşam o zaman sağlanacaktır. Tahtakurusunu öldürdüğünüzde insan yaşamı sona erer mi? Tabii ki hayır! Kapitalistler de tıpkı tahtakurusu gibi kan emicidirler, asalaktırlar, emekçilerin sırtından geçinirler. Ama insanlar olmazsa tahtakuruları da yok olur, kan emecekleri kimse kalmaz çünkü.

Demek ki dünyada yaşamı sürekli kılan biz emekçileriz. Egemenlerin yani patronların, her türden asalağın gereksizliğini, emekçilerin ise vazgeçilmez olduklarını her gün, her dakika, her saniye kendi yaşamımızla da çok açık bir şekilde görmekteyiz.

Toparlarsak; eğer bir toplumda sömürü varsa farklı insan grupları yani üretmeden, çalışmadan başkalarının ürettiğine el koyan insanlar ile, çalışıp üretip, ürettiğinin bir bölümünü bu çalışmayanlara vermek zorunda kalanlar da vardır. Farklı topluluklar vardır. Diğer bir deyişle, bir toplumda sınıf varsa,

birinin ürettiğine diğeri çalışmadan el koyuyorsa, alıyorsa sömürü vardır. Bunlar aynı tarihsel aşamada doğmuş iki maddi olgudur. Bunlar birbirlerinin varik şartıdır.

Sınıfı, sınıflı toplumu anlatmaya çalıştık. Şimdi de kapitalizmin, yaşadığımız düzenin sınıflarını görelim.

KAPİTALİZİMDE SINIFLAR

Dünyada ne zaman ki makinalar üretimde yer almaya başladı, işte o zaman kapitalizm çağına girildi. Eskiden zanaatkar tek başına demiri alır, eritir, döker, döver, biçim verir, diyelim ki kılıç yapardı. Makinalar işin içine girince eritmeyi, dökmeyi, dövmeyi ve biçim vermeyi başka başka insanlar yapmaya başladı. Bir ürünü bir kişi değil, 10-15-100 kişi imal ediyor. Makinalar yardımıyla çok daha fazla üretebiliyorlar. Makinalar büyüüp geliştikçe, teknik ilerledikçe kapitalizm de büyüüp gelişti. Milyonlarca emekçinin alın teri en berbat çalışma koşullarında kapitalistlerin kasalarına servet olarak aktı. İşçi ve emekçilerin kanı ve canı pahasına kapitalizm gelişti, yerleşti.

İşçiler günde 15-16 saat, en kötü koşullarda acımasızca çalıştırılırlardı. Kadınların, çocukların emeği çok ucuzdu. Ücretler öylesine düşüktü ki, emekçileri hallerine şükretmek dahi kurtarmıyordu. Kapitalizm doymadı, bunlarla yetinmedi Afrikalı ve Asyalı halklar kapitalistlerin doymak bilmez para hırsı uğruna köleleştirildiler. Sömürge halkları kapitalizm adına, uygarlık adına ezilip yok edildiler, ülkeleri talan edildi, yağmalandı. Gelişmiş ülkeler diye bildiğimiz bugünün emperyalistleri Fransa, İngiltere, Amerika, Almanya'nın temelinde emekçilerin ve sömürge halklarının kanları yatmaktadır. Hem de milyonlarcasının...

Peki bu düzenin özünde ne vardır? Bu düzenin yani kapitalizmin özünde ücretli kölelik sistemi vardır. Emekçi emek gücünü satılığa çıkarır. Emek gücünü satmaktan başka geçim kaynağı bulamaz.

O halde, bir de emekçinin emek gücünü satın alanlar olmalı. Bunlar da kapitalistler yani burjuvazidir.

Demek ki iki ana sınıftan söz ediyoruz;

1) Proletarya (işçi sınıfı), 2) Burjuvazi (kapitalistler, patronlar)

Proleter emek gücünü satan ve bundan başka bir şeyi bulunmayan kişidir.

Emek gücü ne demektir?

İnsanın canlı varlığında mevcut olan ve çalışırken kullandığı fiziksel ve akli yetenekleridir. Kol gücüdür, üretirken düşünmesi, dönüştürmesidir. İşte proleterlerin, işçilerin sattığı mal böyle bir maldır.

Emek gücünü diğer mallardan ayıran özellik nedir?

Emek gücü kullanıldıkça yani tüketildikçe değer üretir. Diyelim ki bir ayakkabı aldınız. Ayakkabı ikinci bir ayakkabı yaratmaz. Ama emek gücü sürekli değerine değer katar. Emekçi demiri alır; kol gücünü, makinayla ustalığını, aklını kulanır. Tezgahta ona bambaşka biçim verir. Alet yapar, makina yapar. Emek gücünü diğer mallardan ayıran özellik budur.

Burjuvazi kimdir?

Kapitalist toplumda kol gücü harcamadığı, toplumsal servetin yaratılmasına katılmadığı halde işçilerin emek gücünü satın alarak üretilen değerlere sahip çıkan ve üretim araçlarına sahip olan insanlara burjuvazi adı verilir. Burjuvazi hammaddelerin, makinaların, toprağın, üretim için gereken her şeyin sahibidir. Milyonlarca yıldır toprağın altında yatan madenlere, kömüre sahip çıkar. O, madeni işleyen makinaların sahibidir. Ve en önemlisi de madeni çıkartan emekçinin emek gücünü satın almıştır.

Burjuvazi emek gücünü nasıl satın alır?

Burjuvazi proletarya için yalnızca bir özgürlüğün savunuculuğunu yapar; o da, emekçinin kendi emeğini satma özgürlüğüne sahip olmasıdır. Kapitalizmde emek gücü pazardan alınan mal gibi, herhangi bir eşya gibi satılır. Bir kişi malını pazarda satacaksa onu engelleyen hiçbir şeyin olmamasını ister ki alıcı kolayca gelip malı alsın. Bir ayakkabı

ancak satıŖa çıktığında satın alınabilir. Emek gücü de kapitalizmde mal olduğu için tıpkı böyledir, satıŖa sunulursa alınır. İŖi bulma kurumlarının önündeki kalabalık, iŖ için açılan sınavlara girmek için kuyruğa giren on binlerce insanın emek gücünü satmaya hazır olduğunun göstergesidir. Ülkemizde inŖaat iŖilerinin kmeleŖtikleri iŖi pazarlarını bilmeyen var mı?

Kapitalist toplumda ana sınıflar burjuvazi ve proletaryadır dedik. nk kapitalizm geliŖtike diğer sınıflardan insanlar ya burjuvaziye katılır ya da çoğunlukla olduğu gibi proleterleŖirler.

Kapitalizmde iki temel sınıf dıŖında birçok sınıf -genel anlamda- ve kesim de bulunmaktadır. Orta burjuvazi, küçük burjuvazi, lümpen proletarya, köylülük vardır. Köylülük de kendi içinde eŖitli kesimlere ayrılır. eŖitli zellikler gösterir.

Diğer sınıflar hangileridir? Nasıl proleterleŖirler, iŖi haline gelirler?

evremize bir göz atalım. İŖinin, kapitalistin dıŖında kimleri görürüz? Esnaf, köylü, zanaatkar, küçük atolye sahipleri, ufak çaplı kendi iŖini kurmuŖ geçinenler vb... Kendi yağıyla kavru lan daha doğrusu kavrulmaya çabalayan, durumları günden güne ktleŖen bu kesimlere genellikle küçük burjuvazi adı verilir. Hani toplumdaki sınıflar olgusunu gizlemek ve sulandırmak için "ortadirek" dedikleri kesim...

Bu kesimler kararlı bir sınıf tavrı göstermezler. Proletarya ve burjuvazi gibi güçlü silahlara sahip değillerdir. Öyle ki, bu kesimlerin bir ayağı burjuva dünyasında ise diğer ayağı da proletarya dünyasındadır. Bir yanda sınıf atlayıp burjuva olmak dŖncesini taŖırlar, diğer yanda ise yoksullaŖan kesimleri hızla proleterleŖir. Yine bir yandan alıŖmasıyla proleteryaya, diğer yandan üretim aracına sahip olmasıyla da burjuvaziye yakındır.

Birliktelikleri gelip geçici çıkar birliği görünümü verir. Bugün kuvvetlidir, yarın zayıftırlar. Homojen sınıf niteliğini tam olarak taŖımazlar. Kimi toplumsal gelirden çok pay alır, kimi daha

az. Ortak özellikleri ise her geçen gün durumlarının daha da kötüleşmesidir. Mülklerini, eldeki avuçtaki küçük servetlerini yitirmek durumundadırlar. Çoğunlukla emekçi durumuna yani malı mülkü olmayan insanlar haline gelirler. Mal mülk derken evi barkı kastetmiyoruz. Kendisine gelir getiren, geçimini sürdürmeye çalıştığı küçük servetinden söz ediyoruz. Orneğin marketler çıkınca bakkallar birer birer iflas edip kapandılar. Bunun yanında istisna olarak zenginleşip burjuvazinin saflarına katılanlar da yok değildir. Ama bunların sayısı çok azdır.

İşte küçük burjuvazi adını verdiğimiz bu kesim sürekli olarak küçülen, sermayeleriyle eski durumlarını, konumlarını yitiren insanlardan oluşur.

Bir de doktorlar, memurlar vb. var. Bunlar üretici bir faaliyette bulunmazlar. Yani işçi gibi yeni bir değer yaratmazlar. Hizmet verirler. Bir bakıma bunlar üretici olmayan emekçilerdir. Bunlar bir sınıf özelliği göstermezler. Meslek birlikleri, çıkar birlikleri halinde gözükmürler. Küçük burjuva dediğimiz kesimler içinde değerlendirilirler. Bu kesimler doğrudan üretim içinde, yer almasalar da, kol emeği harcamasalar da, başka türlü emek harcarlar. Kafa emekçileridirler.

Genel olarak kapitalist ilişkiler içinde yer tutmuş, küçük üretici konumundaki kırsal kesim insanlarını da (köylülerin bu tanıma uygun kesimi) küçük burjuvazi içinde saymamız gerektiği ortada.

Kapitalizmde sınıfları anlatmaya çalıştık.

Özet olarak söylersek, kapitalizmde ezenler ve ezilenler iki büyük kampa ayrıldılar: Burjuvazi ve proletarya. Bunlar dışında sürekli biçimde bu ana sınıflardan birine geçiş yapan, çoğunlukla da emekçi haline gelen küçük burjuva kesimlerden bahsetmek gerekir.

KAPİTALİZMDE EMEKÇİLER NASIL SÖMÜRÜLÜR?

Bugün çoğu emekçi kapitalistin servetinin nereden geldiğini bilmez. Bu bilgisizlik nedeniyle patronlarına, kendilerine iş

verdiği, "ekmek kapısı" sağladığı için sadakatle bağlananlar az değildir. Patronun işine "ekmek kapısı" deyip toz kondurmayanlara rastlarız. "Çalışmışda, kazanmış" diyen ve böylece de kapitalistlerin safında bilmeden yer alan yığınla işçi vardır. Patronların istediği ve topluma yerleştirmek istedikleri anlayış da budur zaten.

Oysa patronların tüm servetinin yaratıcısı biz emekçileriz. Onların cebe indirdikleri karı bizler çalışarak yaratırız. Patronlar bizlerin sayesinde zenginliklerine zenginlik katarlar, ihtişamlı, gösterişli, asalakça bir yaşam sürerler.

Şimdi bunun nasıl olduğunu görelim.

Kapitalizmde işçi nasıl çalışır?

İşçi emek gücünü satın alan patronun denetimi altında çalışır. Onun ne üreteceğine, hangi miktarda ve hangi araçlarla çalışacağına patron karar verir. Öyle ya, emek gücünü yani malı satın alan kapitalist olduğuna göre, ne yapacağına karar veren de o olacaktır. Emekçi kendi emeğini istediği gibi kullanmak bir yana tümüyle patronun elindedir. İşçi bu koşullarda çalışır.

Emek gücü satın alınan işçinin yarattığı ürün kime aittir?

İşçi emek gücünü patronun emrine vermekle ortaya çıkardığı ürünü de vermiş olur. Kapitalizmde ürün patrona yani kapitaliste aittir. Hammaddenin, makinanın, emek gücünün sahibi kimse ürünün sahibi de odur.

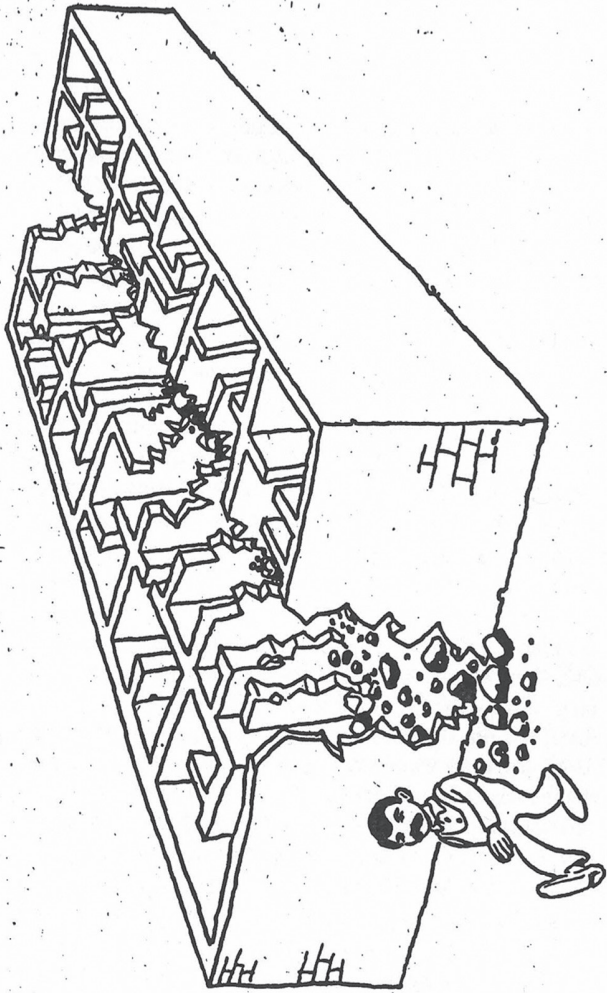
Kapitalizmde sömürü bu koşullarda gerçekleşir.

Peki, kapitalizmde sömürü hangi yolla sağlanır, kar nasıl elde edilir?

Kapitalizmde sömürü ARTI-DEĞER yoluyla elde edilir. Emekçilerin yarattığı artı-değere kapitalist tarafından el konur.

ARTI-DEĞER nedir?

Bu soruya tam cevap vermek için önce 'ücret nedir' sorusunu yanıtlayalım.

Ekmekten suya herşeyin mal haline getirildiği kapitalizmde, insanın emek gücü de parayla alınıp satılabilen bir maldır. Her mal gibi onun da bir fiyatı vardır. Emek gücünün fiyatına ücret adı verilir.

Ücret emekçinin, varlığını sürdürmek için gerekli yiyeceğini, giyeceğini, çalışması için gerekli enerjiyi, soyunu sürdürmek için gerekli yaşama araçlarını bulunduğu ülkenin koşullarına göre sağlamak için muhtaç olduğu miktardır. İşçinin çalışabilmesi için beslenmesi, enerji alması gerekir. Varlığını sürdürmesi yani bir emekçi olarak yaşamını sürdürmesi için giyeceği, başını sokabileceği bir yeri olması gerekir. Bunun yanında ailesini geçindirmesi, soyunu sürdürmesi gerekir. İşte ücret bunun için gerekli olan miktardır.

Emekçi kapitaliste bir günlük emek gücünü verir. Bu bazı yerlerde 8 saattir, bazı yerlerde 10, bazı yerlerde ise 12 saati bulur. Bunun karşılığında emeğinin tam karşılığını değil, yaşamını sürdürecekt kadar parayı yani ücreti almaktadır. Çünkü ertesi gün de çalışabilmesi için dinlenmesi, yemesi, içmesi gerekir. İşçi bütün enerjisini harcar ama kapitalist karşılığında hep en azını vermeye gayret eder. Sistemin özü budur.

Ücret için kapitalistler, 'işçinin emeğinin karşılığı' derler. Sürekli bu yalanı emekçinin kafasına kazımak isterler. Oysa ücret emeğin karşılığı değildir.

Ücret emeğin tam karşılığı mıdır?

Hayır! Çünkü emek gücü diğer mallardan farklıdır. Kendi değerini hep büyütür. Yeni değerler yaratır. İşçi demiri alıp tezgahın başına geçtiğinde bir süre sonra o demir bambaşka bir şey olup çıkar. Kapitalist ücret ödeyerek satın aldığı bu malı dilediği gibi kullanır. Patron işçiye sekiz saatlik iş günü karşılığında bir ücret öder. İşçi bu sekiz saat boyunca patronun istediği gibi çalışmak zorundadır. Diyelim ki işçi dört saatlik çalışmasıyla kendine verilen ücretin karşılığını ödüyor. Geriye kalan dört saatte ise patrona çalışıyor demektir. Fazladan çalıştığı bu dört saatte ürettiğine ARTI-DEĞER denir.

Demek ki artı-değer, emekçinin kendine ödenen ücret karşılığında çalıştıktan sonra arta kalan zamanda yarattığı değerdir. Artı-değeri yalnızca insan emeği üretir. Emek gücü, satın alındığında kendisinden daha büyük bir değer yaratır. Emeğin yarattığı her değer kapitalizmde patronların servetini oluşturan artı-değeri içerir. "Artı-değer üretimi kapitalist üretim biçiminin mutlak bir yasasıdır." "Evet, kapitalist üretim biçiminin amacı ve geliştirici gücü artı-değer üretimidir."

ARTI-DEĞER'i daha kolay anlayabilmek için bir örnek verelim. Örneğimiz bir ayakkabı fabrikasıyla ilgili olsun.

Fabrikatör ayakkabı üretmek için ne gerekiyorsa satın alır. Deri, kösele, iplik, çivi, örs, dikiş makinası, pres gibi makinaları sermayesiyle alır. Bunlar durduk yerde ayakkabı olmazlar. Deriyi işleyip ayakkabı haline getirecek emekçiye ihtiyaç vardır. Fabrikatör emek gücünü de satın alır. Bu makinaları, deriyi de daha önce el koyduğu artı-değeri biriktirerek almıştır. Yoktan bir şey var olmayacağına göre ve kendisi de çalışmadığına göre sermayesi daha önce biriktirdiği artı-değerden oluşmuştur.

İşçi makinaları çalıştırır, hammaddeyi işler yahut kullanır ve sonuçta ayakkabı ortaya çıkar. Mal (ayakkabı) üretilince fabrikatör onu satar ve işe yatırdığı paradan çok daha fazlasını kazanır. Yani kar eder. Yeniden ayakkabı yapımı için deriyi, aleti ve emek gücünü satın alır, yeniden ayakkabı üretilir. Bu devridaim sermayeyi sürekli büyütür yani patronun servetine servet katarak sürüp gider.

Şimdi de bir örnekle bu söylediklerimizi açıklamaya çalışalım. Örneğimiz yine bir ayakkabı fabrikası ve burada çalışan üretim yapan işçiler olsun. Önce ayakkabının değerinin nasıl ortaya çıktığına, sonra fabrikanın patronunun nasıl kar ettiğine bakalım.

Ayakkabı fabrikatörü emekçileri sömürerek elde ettiği kazançlarla büyüttüğü sermayenin bir bölümünü ayakkabı üretiminde kullanmak üzere ayırır bir kenara.

Bir ayakkabı fabrikatörü varsayalım ki, 500 çift erkek ayakkabısını maliyeti üzerinden satsın. (Bu her zaman böyle

olmaz. Her ne kadar kapitalistler arasında rekabet varsa da maliyet üzerine ek yapılarak satılır. Bu onların ayrıca karlarını oluşturur.)

Bu 500 çift erkek ayakkabısının çiftini 30.000 TL'ye sattığını düşünelim. Bu durumda eline toplam 15 milyon TL geçer. Şimdi kapitalist kar etti mi? Etmediyse kapitalistin kazancı ne? Bir kapitalist kar etmeden satış yapmayacağına göre mutlaka bir karı olmalıdır!..

Peki, kapitalist bu 500 çift ayakkabı için neler harcadı, ona bakalım.

Bu fabrikada 50 işçi çalışıyor.

İşçi ücretleri için toplam	500.000 TL
Ayakkabı yapımı için malzemelerin tutarı (deri, iplik, astar, çivi, tutkal)	10.000.000 TL
Yardımcı malzemelerin tutarı (elektrik, yakıt, kira)	4.000.000 TL
Makinaların yıpranma payı, tamirâtı	+ 500.000 TL
	<u>15.000.000 TL</u>

Yani kapitalist ayakkabı üretirken hammadde kullandı, yardımcı malzemeler kullandı, işçiler için ücret ödedi, makinaların yıpranma payını ekledi ve 500 çift erkek ayakkabısı ürettirdi. Ama bu durumda kar edemiyor. Peki o halde ne yapacak?

Kapitalist işçilere ücretlerini ödediği zaman ve çalışma süresi sadece 500 çift ayakkabı üretmekle sınırlı olduğu, zaman kar edemiyor. O da tutup 50 işçiyi 1000 ayakkabı üretecek biçimde 8-10 saat çalıştıracaktır. İşçilere gerçekte 500 çift ayakkabı üretecek ücret verecek ama onu 8-10 saat çalıştıracaktır. 1000 çift ayakkabı üretmelerini sağlayarak işçilerin ürettiği ikinci 500 çift ayakkabı için ücret ödemeyecektir.

Örneğin işçiler 4 saat içinde 500 çift ayakkabı üretebiliyor ve ücretlerini de buna göre alıyorlar. Ama fabrikatör diyor ki, "Ben sizin her birinize 10 bin TL'yi 8 saatlik iş günü için verdim.

Sizle böyle anlaştık." İşçiler böylece aldıkları ücretin karşılığını çalıştıkları 4 saatte ödemiş olmalarına karşın çekip gidemezler, 4 saat daha çalışırlar. Ve bu 4 saatte 500 çift ayakkabı daha üretirler. Buna göre;

İşçi ücretleri için yeniden para ödenmiyor
Ayakkabı yapımı için malzemelerin tutarı	10.000.000 TL
Yardımcı malzemelerin tutarı	4.000.000 TL
Makinaların yıpranma payı	<u>+ 500.000 TL</u>
	14.500.000 TL

İşte bu kez bir çift ayakkabının maliyeti;

$14.500.000:500= 29.000$ TL oluyor ve $30.000-29.000= 1.000$ TL. kar ediliyor. Bunu 500 çift ayakkabı için düşünürsek, kapitaliste $500 \times 1.000= 500.000$ TL. fazladan kalıyor. İşte artı-değer denen bölüm böyle ortaya çıkıyor.

Özetlersek; işçi 10.000 TL. karşılığında 1000 ayakkabı üretecek süre çalıştırılıyor. Ve kendi maliyetini 500 çift ayakkabı üretilince çıkarıyor. Sonra da ikinci 500 çift ayakkabı için başlıyor fabrikatöre ücretsiz çalışmaya.

Kısacası işçi üretmiş, patron kazanmıştır.

İşte artı-değer olayı budur. Öyle olur ki, günde 8 saat çalışan işçi 3 saatte, kendisine verilen ücretin karşılığı kadar emek harcadıktan sonra, 5 saat patrona çalışabilir. Terside olabilir. Önemli olan artı-değer olayını kavramaktır. Kapitalist toplumda patronların zenginleşmesini sağlayan, onların sermayelerini yaratan işte bu emek sömürsüdür. 50 işçinin değil de 11000-2000 işçinin çalıştığı fabrikaları düşünün. Korkunç bir kar çıkar ortaya. Patronların lüks yaşamları, para dolu kasaları hiç de sır değildir. Kapitalist haramilerin soyduğu emekçilerin yarattığı ARTI-DEĞER'dir.

Kapitalist düzen bu mekanizma üzerine kuruludur. Ne kadar sinsi ve kurnazca bir sömürü, değil mi?

Her sınıflı toplumda sömürü vardır. Köleci köle emeğinin yarattığı değere toptan el koyar. Feodal bey serfin ürününün hepsine değil, büyük kısmına el koyar, bir kısmını serfe bırakır.

Örneğin, serfin 10 kilo buğdayı varsa, isterse bunun 6 kilosuna açıktan açığa el koyar. Kapitalist bunların hiçbirini yapmaz. Ücret verir, emek gücünü satın alır. Kapitalizmi diğer sınıflı toplumlardaki sömürden ayıran nokta buradadır. Sömürü ücretle gizlenir. Kapitalistler emekçilere utanmadan yüzyıllarca şöyle dediler, demeye devam ediyorlar: "Size ekmek veriyoruz. Biz olmazsak size iş vermezsek aç kalırsınız!" Halbuki onlar emekçilere muhtaç. Emekçiler çalışmazsa onlar zaten olmaz. Bugünkü asalak yaşamlarını sürdüremezler.

Kapitalist sömürünün özü ARTI-DEĞER'i anlatmaya çalıştık. Artı-değere el koymanın yolları çeşitlidir. Bunlar nelerdir?

Birincisi; kapitalist iş gününü uzatır, fazla mesai yaptırır. Örneğin işçiler 8 saat çalışıyorsa bunu 10 saate çıkarır. Fazla mesai ücreti ödenir ama kazanan patrondur. İş gününü uzatır. İşçi 2 saat daha patrona çalışır.

Emeğin yoğunluğunun artırılması bir başka yoldur. Kapitalistler yeni yöntemlerle, işçinin ücretini değiştirmeden, işçinin aynı zaman birimi içinde daha çok çalışmasını sağlarlar. Örneğin bant sistemi işçinin daha hızlı ve daha yoğun çalışması için bulunmuş bir sistemdir. Bant ststeminde işçi daha çok enerji sarfeder, dolayısıyla fazla üretir. Keza parça başı ücret istemi de işçinin daha çok çalışmasını sağlamak için uygulanan bir yöntemdir.

Bütün bunlara **mutlak artı-değer sömürüsü** adı verilir.

İkincisi; paranın değeri düşer, hayat pahalılığı hızla artmasına rağmen ücretlerde değişme olmaz. Artsa bile hayat pahalılığının hızına yetişemez. En büyük artı-değer sömürüsü bu yolla elde edilir. İşçinin ücreti onun cenderesi olur. İşçiye ödenen ücret yıllarca aynı kalır.

Üçüncüsü; emeğin verimliliği artırılır. Yeni teknikler kullanılır. Örneğin eski makinalar ile üç işçi günde 8 çift ayakkabı üretirken, aynı süre içinde üç işçi daha modern makinalarla 15 ayakkabı üretmeye başlar. Patronun karı artar. Buna da **nispi artı-değer sömürüsü** denir. Yani tekniği geliştirerek işçinin aldığı ücret için çalıştığı zamanın azaltılmasıdır. Örneğin

eskiden aldığı ücretin karşılığı olarak kendisi için 4 saat çalışan işçi, tekniğin gelişmesi, üretimde yeni makinaların kullanılması sonucu daha fazla üretim yapar. Ve eskiden 4 saatte ürettiği ürünü bu kez 3 saatte üretmeye başlar. Dolayısıyla patron için çalıştığı zaman süresi artar.

Bu üç yöntem bir arada kullanılır. Ücretler düşük tutulur, çalışma süresi uzatılır, yeni makinalar kullanılarak verim artırılır. Kapitalist bu üç yöntemi bir arada kullanmaya her zaman eğilimlidir. Çünkü artı-değer sömürüsü bu şekilde doruk noktasına ulaşır.

Kapitalistlerin emekçileri nasıl sömürdüklerini böylece görmüş olduk.

Peki patronlar işlerini nasıl büyütür, sermayelerini nasıl artırır?

Diyelim ki 1 işçi 4 saat çalışınca ücret olarak kendisine verilen paranın karşılığı kadar çalışıyor. Ama işçiyi öylece bırakmıyorlar. O çalışmaya devam ediyor. 8-10-12 saat çalışıyor. Hele sendikasız, örgütsüz, iş güvencesiz yerlerde bu daha da artıyor. Öylesine hızlı ve yoğun çalıştırılıyor ki, işi bırakıp tuvalete gitmek, sigara içmeye kalkmak bile suç olabiliyor. 3-5 kuruş fazla alayım diye mesaiye kalıyor. Durmak bilmeyen hayat pahalılığı ücretini ay başında alıp götürüyor. Elindeki para pula dönüşüyor. Bu dolaylı olarak ücretin düşmesi demektir.

Sermaye işçinin alın teridir. Kapitalistler sermayeyi büyüttükçe büyütür. Bu böyle sürüp gider. İşçi ne kadar çok çalışırsa, ne kadar çok üretirse, ne kadar az ücret alırsa patron o kadar çok kazanır. Bundan dolayı işçinin örgütlenmesini engellemeye çalışırlar. İşçinin örgütlenmesini, hakkını aramasını her zaman boğmak için çaba harcarlar.

İşçi hakkını aramak istediğinde karşısına çıkannedir?

Yasaları, mahkemeleri, polisi, işkencesiyle devlettir. İşçinin bilinçsiz, sessiz, kayıtsız şartsız itaat eden ve emekçi onurundan uzak kalan özellikleri kapitalistlerin en büyük arzusudur. İşçi örgütsüz oldukça kapitalistler sömürülerini

en insafsız biçimde gerçekleştirirler, işsizliği bile işçiye karşı kullanırlar.

İşsizlik işçiye karşı nasıl kullanılır?

İşsizleri kapitalist düzen ortaya çıkarmıştır. Köleci toplumda köleyi daha fazla çalıştırmak için kamçı kullanıldığını biliyoruz. Kapitalist toplumda işsizlik kamçı görevini yerine getirir. Kapitalist toplumda üretim araçları geliştikçe yani makineler modernleştikçe gereksinim duyulan işçi sayısında eksilme olur. Emekçilere işten el çektirilir. 20-30 işçinin yapacağını bir tek makina yapmaya başlar. İşverenler işçileri işten atar. Böylece yedek sanayi ordusu yeni işsizler ortaya çıkar. Kapitalizm yaşadıkça işsizlik hep olacaktır. Yalnızca işini kaybedenler işsizler ordusunu oluşturmaz. Yeni kuşaklara, gençlere de iş bulunmaz. Kapitalist ekonominin işleyişi toplumsal gereksinimi karşılamaya yeterli gelmez.

İşsizlik sosyal sorunlara yol açsa da, emekçilere karşı kullanılır. İşsizler ordusunun (yedek sanayi ordusu) varlığı nedeniyle patronlar ücret artışı ve çeşitli sosyal haklar isteyen işçileri işten atmakla tehdit eder. Nasıl olsa binlerce insan iş aramaktadır. Patron çalıştırdığı işçiye "ya bu koşullarda çalışırsın ya da çeker gidersin" diyebilmektedir. Böylece kapitalistler işçi sınıfı karşısında pazarlık gücünü arttırmaktadır. Özellikle işçilerin örgütsüz olduğu, sendikal mücadelenin var olmadığı ya da gelişmediği koşullarda bu şantaj epey etkili olmaktadır.

Bakın, işsizliğin kapitalistler için ne denli faydalı olduğunu bir ABD bakanı şöyle ifade ediyor: "İş arayanların, işsizlerin daima bulunması ekonominin sağlığı bakımından iyi bir şeydir." Yine kapitalistlerin sözcüsü "İşsizliğin ortadan kalkması işçilerin ücretinin aşırı derecede yükselmesine neden olur." diye konuşuyor. İşsizlik kapitalist sömürünün bir aracı olarak kullanılıyor.

Kapitalist sömürü altında olan yalnızca sanayi işçileri midir? Hayır, kapitalizmin temel sınıflarından biri olduğu için sanayi proletaryasından geniş olarak bahsettik. Bunun dışında çeşitli

sınıf ve tabakalar da yoğun bir sömürü altındadır. Kırdaki tarım işçileri, az toprağı olan yarı-proleter tarım işçileri, hiç toprağı olmayan, başkalarının toprağında yarıcılık, ortakçılık yapan köylüler, bunun yanı sıra köylü, esnaf, zanaatkar yani kendi yağıyla kavru lan geniş bir kesim de kapitalist sömürü altındadır. Nasıl mı? Örneğ in köylüyü ele alalım. Köylünün toprağı vardır; burada üretim yapar, tohum alır, gübre gerekir. Tefecilere, tüccarlara borçlanır. Faiz ödemek zorunda kalır. Kapitalist sömürü en açık haliyle, köylü ürününü pazara satmaya götü rdüğünde ortaya çıkar. Devlet her yıl düşük taban fiyatı ilan eder. Köylü ister istemez ürününü ucuza kapatır. Ucuza kapatılan ürünü sahiplenen tefeciler, tüccarlar olur. Hangi yolla? Çoğunluk devlet eliyle.

Köylü her geçen yıl önceki yılları arar. Arada bir durumu düzelir gibi olur ama günden güne kötüleşir. Gün gelir, ipoteğe verdiği tarlası elinden uçar gider.

Bir esnafı düşünün. Bakkalı örneğ in. Süpermarketlerle rekabet edemediklerinden binlercesi iflas etti. Başkası hesabına çalışmaktan başka yapacak işleri kalmadı. Şehirlerdeki binlerce küçük atölyeyi düşünün. Araba tamircisinden kunduracısına hepsinin hali haraptır. İş i çevirmek için büyük paraya gereksinim vardır. Tamircilik yapan büyük şirketlerin, kunduracı büyük mağazaların rekabetine dayanamazlar. Kendi yağıyla kavrulamaz hale geldikçe, başlar emek gücünü satmaya. Örneklerini her gün görüyoruz.

Kapitalist sömürü ağının önemli bir halkası da devlettir. Devlet, halktan topladığı ağır vergilerle elde ettiği geliri, kapitalistlerin hizmetine sunar. Bunun dışında örneğ in köylünün buğdayını alır parasını vermez, parayı kapitaliste kullandırır.

Kapitalist sömürü işçisinden köylüsüne, memurundan esnafına tüm sınıf ve katmanları yaşamlarının her anında abluka altına alır. Paranın girdiğ i her yerde kapitalist sömürü vardır.

KAPİTALİZMDE SINIFLAR MÜCADELESİ

Kapitalist toplum özel mülkiyete dayalı toplumların özelliğini taşır. Toplum ezenler-sömürülenler biçiminde ayrılmıştır. Bu ayırım kapitalizmde en basit haliyle yaşanır. Bir yanda burjuvazi, diğer yanda işçi sınıfı.

Kapitalistlerin bütün amacı nedir?

KAR, KAR, KAR... İşte patronların Amerikalısından Japonuna, Almanından Türküne kadar hepsinin amacı, tek düşüncesi budur. İnsanları daha fazla sömürmek, yine sömürmek, paraya para katmak. Kapitalistin hiç doymadığı bir şey varsa o da paradır. Hep daha fazlasını ister. Onlar için insanın değeri yoktur. Değer verdikleri tek şey paradır. Çıkarlarının olduğu yerde hazırdırlar. Zaman zaman insancılık gösterileri yapsalar da bu sözde kalır. Örneğin, Afrika'yı açlığa mahkum eden emperyalistler şimdi onun koruyucusu gibi gözükmeye gayret ederler. Aşağılıklarının farkına varılmaması için bin bir çeşit kılığa girerler.

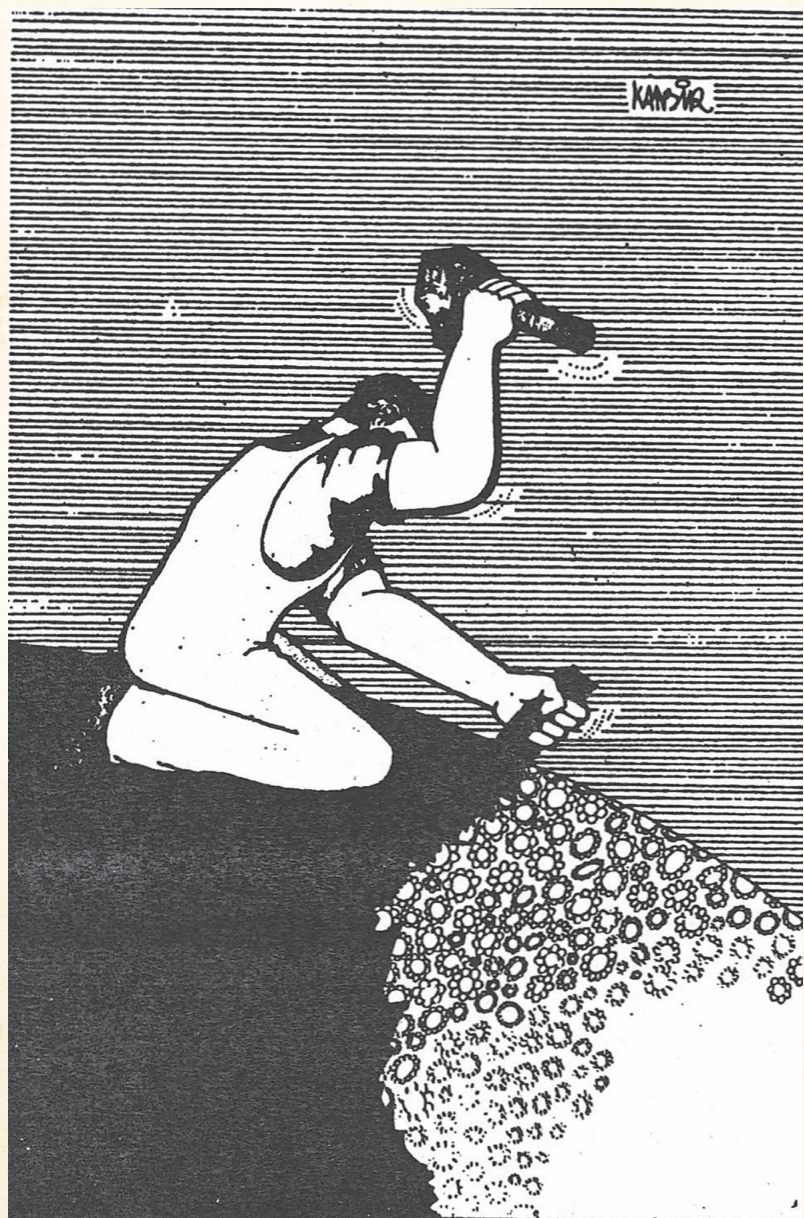
Peki, bir avuç olmalarına rağmen nasıl oluyor da milyonlarca, milyarlarca emekçiyi sömürüleri altında tutabiliyorlar?

Kapitalistler kaçınılmaz sonlarını uzatmak amacıyla binlerce çeşit yol kullanırlar. Parlamentoyu kullanırlar, işçi aristokrasisi yaratırlar vb... Ama sonuçta onların güvendiği tek silah vardır; devlet!

Kapitalistlere iktidar gücünü veren devlettir; devletin ordusu, polisi yani baskı kurumlarıdır. Polis, ordu, mahkemeler, basın, TV gibi kurumlar kapitalizmin devamı için patronların denetiminde ve hizmetinde çalışır. Emekçiler kendilerine tanınan sınırı aştıklarında işkencesiyle, hapisanesiyle devleti karşılarında bulurlar. Bugün dünyanın çoğu ülkesinde yaşanan zulmün perde arkası sınıf mücadelesidir.

Burjuvazinin iktidarı sonuçta baskıya, teröre, vahşete ve bunların uygulayıcısı devlete dayanır. Fakat ondan önce kullandığı pek çok şey var. Sırasıyla:

Parlamentoyu kullanır. Düzen partileri mecliste dalaşır

dururlar. Kapitalistler bu dalaşmayı öylesine aktarırlar ki, olaylar sanki halkın hakkı aranıyormuş gibi verilir. Düzen partileri halkın umudu olarak gösterilir. Hatırlayalım, kaç tane "umut"a sandık başında oy verdik? Birinin ipliği pazara çıkar, arkasından diğeri gelir. Hükümet olunca hepsinin aynı yolun yolcusu olduğu anlaşılır. Halkın yaşamında bir değişiklik olmaz, gelen gideni arar. Göstermelik demokrasibilik oyunu oynanır. Hep vaat dinleriz, karnımız vaatlere doyar ama onlar nutuk atmaya devam ederler.

Kapitalistler düşünen insana düşmandır. Emekçi "benim cebim niye delik?" sorusunu sorduğunda vay kapitalistin haline!.. Onun için emekçinin bilincini çarpıtacak şeyler arar durur. Nedir bunlar?

Hep "köşeyi dönme" mantığı, bireycilik aşılır. Emekçinin de para babası olabileceği, zengin olabileceği işlenip durulur. Uyuşturucu özendirilir, kumar teşvik edilir, kadınlar alınıp satılabilir, cinsel bir meta olarak kullanılır. İnsanları itaat ettirecek ne varsa kullanılır. Kapitalist emekçiyi hayal ile yaşatmak, oyalamak ister. Çünkü bilir ki düşünen insan ona başkaldıracak insandır. En büyük korkusu emekçiyi elde balyoz görmektir.. Kapitalist kendi düzeninin kofluğunu çok iyi bilir. Bunun için düzene uygun kafalar yetiştirmeye gayret eder.

Halkımızın dilinde bazı sözler vardır: "Her koyun kendi bacağından asılır", "Gemisini kurtaran kaptan" vb. Kapitalist bu sözlerdeki bencilliği, bireyciliği emekçinin kafasına kazımak ister. "Sana ne, sen mi memleketi kurtaracaksın!" sözleriyle de emekçiyi kendi sorununa sahip çıkmaktan alıkoymak ister.

Kapitalistler düşünen insana düşmandır dedik. Kapitalistlerden Amerikalı bir bakan bakın neler söylüyor: "Düşünce elle yapılan işin gücünü azaltır. Bundan dolayı size düşünmeyi yasak ediyorum. Bu düzende düşünmeleri için başkalarına para verilmektedir." Amaç, Amerikalı kapitalistin de açıkça belirttiği gibi, düşünmeyi yasak etmek, ortadan kaldırmaktır. İstenen yiyip içip yatan, itaat eden, aptallaştırılmış emekçilerdir.

Kapitalistler emekçilerin bir araya gelmelerini, örgütlenmelerini engellemeye, bu olmazsa kontrol altına almaya çalışırlar. Bu uğurda yapmayacakları zulüm yoktur. Emekçilerin örgütlenmesini hazmedemeyen bu asalaklar, buna karşın emekçilerin suyunun nasıl çıkarılacağını en insafsız biçimleriyle gösterirler. Emekçilerin örgütlülüğünü bozmak, gücünü dağıtmak için başvurdukları yollardan biri de işçi aristokrasisi oluşturmalarıdır.

Nedir işçi aristokrasisi?

İşçi aristokrasisi kapitalistlerin işçi sınıfı içindeki uşaklarıdır, gönüllü yardakçılardır. Nesnel olarak işbirlikçileridir. "Çalışana ödül" adıyla bunlara daha yüksek ücret ve ayrıcalıklar tanınır. Bunun karşılığında kapitalizmin propagandacısı olmaları istenir. Bu görevlerini layıkıyla yerine getirirler. Böylelerine her gün rastlıyoruz. İşçi sınıfı mücadelesine ayak bağı olan ve büyük yalpalamalar yaratan bu olgunun en somut örneği Avrupa'daki işçilerin sınıf bilincinin, sınıf kinlerinin iyice köreltilmesi değil midir?

Sınıf mücadelesinde burjuvazi ile proletaryanın çelişkisi içinde burjuvazinin amacı nedir, işçi sınıfının amacı nedir? Biraz da buna değinelim.

Burjuvazinin amacı nedir?

En az parayla geçinmeyi öğrenen, haline şükreden, itaat eden, teslim olmuş bir emekçi sınıfı burjuvazinin her zaman hayali olmuştur. Karşısına çıkan her türden emekçi muhalefetine saldırır. Edebiyattan bilime kadar, yaşamın her alanında doğru ve güzel olan onun saldırısına hedefdir. Hapishaneler, işkencehaneler, mahkemeler kapitalistin amaçlarına hizmet için vardır.

Emekçilerin amacı nedir?

Emekçinin gündün güne çöküşüne neden olan şey ücretlerin yüksekliği, alçaklığı değildir. Çöküşüne neden olan, kapitalizmin kendisidir. Yarattığı değere bir avuç sömürücünün el koymasidir. İşçi sınıfının amacı hammaddelere, makinalara, üretilen ürüne sahip olmak ve kendi emeğinin efendisi

olmaktır. Ücreti iyileştirme, durumunu düzeltme mücadelesi ise bu amaca giden yolda bir araçtır. İşçinin, köylünün, esnafın, gündün güne yoksullaşan tüm halkın derdini çözecek olan da devrimdir. Sömürüye son verecek gelecek özgür ve mutlu bir toplumun temelleri ancak öyle atılabilir.

Kapitalizmde sömürü ve sınıfların varlığı birbirine karşı çıkarlar etrafında örgütlenen, mücadele eden burjuvazi ve ittifakları ile proletarya ve ittifaklarının mücadele araçları nedir? Egemen güçlerin sömürü düzenlerini sürdürmede kullandığı araçlara, kurumlara kısaca değindik. Ya emekçilerin mücadele araçları nelerdir?

Proletaryanın mücadele ve örgütlülüğünü üç cephede toparlayabiliriz:

1) Ekonomik-Demokratik Mücadele

Sömürücüler emekçilere maddi yaşamını sürdürme dışında pek hak vermek istemezken, emekçiler yaşam şartlarını düzeltmek, insan yetenek ve yaratıcılığına hizmet edecek faaliyetlerde bulunmak ister: Böylesi bir hakkın elde edilmesi ile sömürücülerin kar ve egemenlikleri zarara uğrattırılacaktır. Sömürücüler emekçiler için sigorta ücreti, ücret artışı, dinlenme hakkı, eğitim ve konut kolaylığı vb. sağlamayı kendinin kaybı olarak görür ve buna her zaman karşı çıkarlar. İşte emekçi sınıfın gelir durumunu, yaşam düzeyini yükseltmek, çalışma süresini ve koşullarını düzeltmek için verdiği mücadeleye biz **ekonomik-demokratik mücadele** diyoruz.

2) İdeolojik Mücadele

Sömürücüler emekçileri en katmerli biçimde sömürürken bunun kılıfını (felsefesini) iyi uydurmak zorundadırlar. Bunun kendilerinin hakkı olduğunu yutturmaya çalışırlar. Bu durumun kader olduğunu, "Tanrının vergisi" olduğunu söyleyerek yalan söylerler, demagoji yaparlar. Oysa bunun böyle olmadığını ve biz emekçiler olmazsak asalakların hiçbir varlığı olmayacağını, bu durumlarını artı-değer elde ederek sağladıklarını gördük. Buna karşı çıkar ve örgütleneni de "her koyun kendi bacağından

asılır", "sana mı kaldı dünyadaki haksızlıkları düzeltmek gibi sözlerle engellemeye çalışırlar. İnsanların örgütlü karşı çıkışını baltalamaya ve böylece sömürülerini daha rahat sürdürme olanağı yaratmaya çalışırlar.

Bu yalan ve aldatmacalarını ellerinde, denetimlerinde bulundurdıkları TV, kitap, radyo, gazete, dergi gibi iletişim araçlarıyla, resmi eğitim politikalarıyla vb. etkili kılmaya çalışırlar. Emekçilerin bu düzeni kendilerine sağlayanlara nankörlük yapmamalarını(!) isterler. Birlik ve beraberlik derler. Oysa nankörlük eden kendileridir. İnsanın yaratıp ürettiklerine el koyarlar, onu geri ve çağdışı bir eğitime zorunlu kılarlar. Okumayı ve yayın faaliyetini engellerler. Cehalet ve yozluk, düzenlerinin pisliklerini ve sömürüyü gizlemede en büyük yardımcılarıdır. İşte emekçi sınıf kendisine ve toplumun çeşitli kesimlerinin üzerine oturtulmaya çalışılan bu düşünceye karşı savaşıır. Sömürücü sınıfın TV, radyo, basın aracılığıyla yaymaya çalıştığı bu yoz, sapık fikirlere karşı emekçi sınıfın sahip olabildiği tüm araçlarla, sözlü, yazılı, resimli broşür, gösteri ve davranışla verdiği savaşıma **ideolojik mücadele** diyoruz.

3) Politik Mücadele

Emekçilerin kendilerine yaşamı zindan eden sömürücülerin iktidarını (düzenini) yıkmadan, kendilerinin eşit, sömürsüz ve özgür düzenlerini kurmadan baskı ve sömürüden kurtulmaları mümkün değildir. İşte **politik mücadele** iktidarı alma, bu düzeni kökünden değiştirme mücadelesidir. Diğer mücadele (ekonomik-demokratik, ideolojik) biçimleri bu iktidar mücadelesine hizmet edecek şekilde verilmeli, politik mücadele ekseninde yükseltilmelidir. Dolayısıyla özveri, kararlılık ve bilinçli bir örgütlülükle verilir politik mücadele. Bu örgütlülük de işçi sınıfının bilimi olan sosyalist teoriyle donanmış olan işçi sınıfının partisidir. Parti bu üç alandaki mücadeleyi birbirinden ayrılmaz bir şekilde sürdürerek egemen sınıfların düzenini yıkar, kendi düzenini kurar. Parti ekonomik ve demokratik örgütler vasıtasıyla kitlelerin yaşam koşullarının

yükseltilmesi ve eldeki demokratik hakların korunması, yeni demokratik haklar kazanılması mücadelesi ile kitleleri eğitir, bilinç düzeylerini yükseltir, ekonomik-demokratik mücadeleyi politik mücadeleye tabi kılar.

Ekonomik-demokratik mücadelenin kurtuluş olmadığını, ücret artışlarının gerçek çözüm olmadığını, sömürüyü ortadan kaldırmadığını bizzat mücadele içerisinde kitlelere göstererek onları eğitir, ideolojik mücadele ile de burjuvazinin düzeninin ne olduğunu, onun gerçek yüzünü ortaya çıkartır. İdeolojik mücadele sadece burjuvaziye karşı verilmez. Sol saflardaki yanlış eğilimlere ve gruplara karşı da verilir. Kitlelere gerçek kurtuluşun nerede olduğunu gösterir, onları bilinçlendirir, iktidara yöneltir.

Emekçi kitleler partinin önderliğinde egemen sınıfların sömürü düzenine karşı her üç cephede savaşarak zora dayalı devrimle kendi devletini, düzenini, sosyalizmi kurar...

Burjuvaziyle proletarya arasındaki sınıf mücadelesi çağımızda dünyanın tüm kapitalist ülkelerinde cereyan etmektedir. Kapitalist düzen yıkılıncaya kadar da sürecektir.

Sonuç olarak; egemen sınıfların sömürü düzenlerini ayakta tutmak için "böyle gelmiş böyle gider" anlayışını egemen kılmak istemesine, bu düzenin değişmeyeceği yollu açıklamalarına ve tüm çabalarına karşın bu sömürü düzeninin bugüne kadar birçok ülkede çatırdayıp yıkıldığını gördük. Burjuvazinin yıkılması kaçınılmazdır. O, gerçek yeri olan tarihin çöplüğüne er veya geç atılacaktır.

Bir kez daha belirtelim; sömürücü burjuvazi elbette proletaryaya iktidarını isteyerek devretmeyecektir. Bu olanaksızdır. Burjuvazinin tatlı karlarının, ihtişamlı ve şaşaalı yaşamının sonu olacak böylesi bir iktidar değişikliğine isteyerek evet demeyeceği çok açıktır. Nitekim yaşadıklarımız bunun kanıtıdır.

Doğal ki doğanın ve toplumun yasaları işleyecektir. Eşitsizliğin, sömürünün, vahşetin, baskının kaynağı olan burjuvazinin hayatiyetine son vermek görevi öne çıkacaktır.

Ve bugün olan da budur.

Devrimciler bugün ülkemizde can ve kan pahasına bu soylu kavgayı vermektedirler. Bu kavganın başarısı ve geleceği unutmamalım ki, hepimize bağlıdır. Bizler bu kavgaya sahip çıktıkça, onu omuzladıkça güzel günler daha çabuk gelecektir.

Tarih insanım diyen herkese bu görevi yüklemektedir...

YENİ ÇÖZÜM YAYINLARI

- * **Sendikalar ve İşçi Sınıfı Partisi** (*Toplatıldı*)
- * **Migros Grevi ve Grevlerin Genel Bir Değerlendirmesi** (*Tükendi*)
- * **Özerk-Demokratik Üniversite Programı**
- * **TMMOB ve Demokrasi Mücadelesinde Mimar-Mühendisler** (*Tükendi*)
- * **Kadın ve Sömürü** (*Tükendi*)
- * **16 Mart 1978 Katliamı**
- * **Demokratik Lise Programı** (*Toplatıldı*)
- * **Demokrasi Mücadelesinde Mimar-Mühendisler ve TMMOB**

EĞİTİM DİZİSİ

- * **Demokratik Kitle Örgütleri Nedir?** (*Tükendi*)
- * **Sosyalizm Nedir?** (*Çıkıyor*)

Fiyatı: 2000 TL.